

โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำพลังบวกของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บุญยวีร์ อวยชัยสวัสดิ์

นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

อีเมล: phun4770@hotmail.com

สถาพร ชันโต

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

เพ็ญพร ทองคำสุก

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและเปรียบเทียบระดับการแสดงออกภาวะผู้นำพลังบวก 2) ศึกษาและเปรียบเทียบระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำพลังบวกของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ในการปฏิบัติราชการ และประสบการณ์การเป็นผู้บริหาร 3) ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำพลังบวกที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และ 4) ศึกษาหน้าหนักอิทธิพลทางตรงอิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำพลังบวก ใช้วิธีวิทยาการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 880 คน ที่ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบตรวจสอบรายการและแบบมาตรวัดแบบประเมินค่าภาวะผู้นำพลังบวกกับปัจจัยเชิงสาเหตุ ที่มีค่าความเชื่อมั่น 0.974 สถิติที่ใช้ วิเคราะห์ข้อมูลเป็นสถิติพรรณนา สถิติอ้างอิง โดยวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติและโปรแกรมลิสเรล ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับภาวะผู้นำพลังบวกของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. ระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำพลังบวกของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของตัวแปรปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ความร่วมมือของคนในองค์กร ประสบการณ์ภาวะผู้นำ และทักษะภาวะผู้นำ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ถึงมากที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3. โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำพลังบวกของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

($\chi^2 = 49.45$, $df = 40$, $GIF = 0.99$, $AGFI = 0.98$, $CFI = 1.00$, $SRMR = 0.02$, $RMSEA = 0.02$, $CN = 1103.64$)

4. ปัจจัยปฏิสัมพันธ์ทางสังคมมีน้ำหนักรอิทธิพลรวมสูงสุดต่อภาวะผู้นำปล้งบวกรเท่ากับ 0.54 มีน้ำหนักรอิทธิพลทางตรง และอิทธิพลทางอ้อมเท่ากับ 0.78, -0.24 ตามลำดับ รองลงมาคือ ปัจจัยทักษะภาวะผู้นำมีน้ำหนักรอิทธิพลรวมเท่ากับ 0.47 มีน้ำหนักรอิทธิพลทางตรง และอิทธิพลทางอ้อม 0.60, -0.13 ตามลำดับ ปัจจัยประสบการณ์ภาวะผู้นำมีน้ำหนักรอิทธิพลรวมและอิทธิพลทางตรงเท่ากับ 0.26, -0.12 และลำดับสุดท้ายคือ ปัจจัยความร่วมมือของคนในองค์กรมีน้ำหนักรอิทธิพลรวมและอิทธิพลทางตรงเท่ากับ -0.36 โดยสัดส่วนความเชื่อมั่นได้ของปัจจัยเชิงสาเหตุที่อธิบายภาวะผู้นำปล้งบวกรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ร้อยละ 68

คำสำคัญ: โมเดลสมการโครงสร้าง, ภาวะผู้นำปล้งบวกร, ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

Appreciative Leadership for Secondary School Administrators under the Office of Basic Education Commission

Punyavee Auychasawadi

Doctor Student in Program of Educational Administration,
Graduate School, Mahamakut Buddhist University.

Email: phun4770@hotmail.com

Sataporn Khanto

Faculty of Education, Mahamakut Buddhist University.

Phenporn Thongkamsuk

Faculty of Education, Bansomdejchaopraya Rajabhat Universit

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to study and compare the level of appreciative leadership, 2) to study and compare factors influencing appreciative leadership of the executives of secondary schools under Office of the Basic Education Commission (OBEC) classified by gender, age, and experience in performing government service and educational administration, 3) to examine the consistence of the developed structural equation model of appreciative leadership and the empirical data, and 4) to investigate the size of direct, indirect, and overall influence of casual factors affecting appreciative leadership. Eight hundred eighty education administrators used in the study were selected by multi-stage. The instrument used in this study included the checklist and the rating scale of leadership with causal factors, including reliability coefficient 0.974. The statistic used for data analysis was descriptive statistic and inferential statistic analyzing by SPSS statistics for windows and linear structural relationship LISREL Programs. The research result found that:

1. The mean of appreciative leadership of the executives of secondary schools under OBEC was in a high level. The comparison classified by gender, age, and experience in performing government service and educational administration showed the indifference in statistical significance.

2. Level of the four factors influencing the appreciative leadership of the executives

of secondary schools under OBEC was as follows; Social interaction cooperation of staff in organization leadership experience and leadership skills found a mean value at “High to Highest” level with statistical significance at 0.05.

3. As for the structural equation model for appreciative leadership for secondary school administrators under the Office for Basic Education Commission developed by the researcher, included goodness of fit with empirical data, ($\chi^2 = 49.45$, $df = 40$, $GIF = 0.99$, $AGFI = 0.98$, $CFI = 1.00$, $SRMR = 0.02$, $RMSEA = 0.02$, $CN = 1103.64$)

4. As for the social reaction, it was the highest total influence appreciative leadership = 0.54, direct and indirect influence = 0.78, -0.24 respectively. For the second order, it was the leadership skills that had total influence = 0.47, and direct and indirect influence = 0.60, -0.13 respectively. The third order had total and direct influence = 0.26, -0.12, and the last order had total and direct influence = -0.36. The proportion in reliability coefficient of casual factors could explain the appreciative leadership for secondary school administrators under the Office for Basic Education Commission for approximately 68%

Keywords: A Structural Equation Model, Appreciative Leadership , Basic Education School Administrators

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและสภาวะที่มีการแข่งขันกันอย่างรุนแรงในสังคมปัจจุบันและในอนาคต ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแบบก้าวกระโดดที่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การปรับปรุงและพัฒนาการศึกษาจึงเกิดขึ้นตามแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560-2579) ที่จัดทำขึ้นภายใต้กรอบและทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 ที่นำไปสู่การกำหนดเป็นประเด็นยุทธศาสตร์ 6 ประเด็น (สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559) วิจารณ์ พานิช, (2555) ได้เสนอทัศนะเกี่ยวกับแนวโน้มทิศทางการบริหารทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21 การศึกษาจะเป็นพื้นฐานในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีค่ามากที่สุดของประเทศ ซึ่งเป็นการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต รวมทั้งการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการการศึกษาด้วย (ธีรศักดิ์ อุบไมยอริชัย, 2560)

จากรายงานผลการจัดอันดับของสภาเศรษฐกิจโลก หรือ WEF (World Economic Forum) ซึ่งจัดลำดับผลการศึกษา ที่ผ่านมานั้น การศึกษาของประเทศไทยตกไปอยู่ในลำดับที่ 8 ของอาเซียน การพัฒนาการบริหารการศึกษาเพื่อตอบรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และการพัฒนาการบริหารการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 ดังได้กล่าวมาข้างต้นถึงแม้ว่า ผลการพัฒนาการศึกษาในช่วงปี 2552-2559 พบว่าไทยประสบความสำเร็จในหลายด้าน แต่ยังมีอีกหลายด้านยังเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วนสาเหตุหลักมาจากการพัฒนาการบริหารการศึกษาที่ผ่านมานั้นยังขาดประสิทธิภาพด้านการพัฒนาครู ด้านการจัดการเรียนการสอน และคุณภาพชีวิต (คุณภาพการจัดการศึกษา, 2556 อ้างถึงใน ดารารัตน์ จันทรกาย, 2556) แนวทางการแก้ไขปัญหการศึกษาที่ตกต่ำของประเทศไทย จากแนวคิดภาวะผู้นำพลังบวก (Appreciative Leadership) เป็นแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำสมัยใหม่ และได้รับการศึกษาวิจัยกันอย่างแพร่หลายในต่างประเทศ (Bushe, 2011)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ภาวะผู้นำพลังบวกของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจึงมีความสำคัญเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้นำพลังบวกของผู้บริหารและยังจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาภาวะผู้นำพลังบวกของผู้บริหารโรงเรียนในยุคที่ต้องเผชิญกับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เน้นการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร ดังนั้น โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำพลังบวกของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทและปัจจัยของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจึงมีความจำเป็นโดยเฉพาะโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอยู่จำนวนมาก และกระจายอยู่ในทุกพื้นที่ของประเทศ การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีประเด็นที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ในการศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรเพื่อพัฒนาโมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำพลังบวกที่เหมาะสมนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาทักษะกระบวนการที่ถูกทิศทางตรงกับสาเหตุแท้จริง อีกทั้งเพื่อเป็นแนวทางการกำหนดนโยบายและวางแผนในโรงเรียนเพื่อดำเนินงานส่งเสริมประสิทธิผลของผู้บริหารให้มากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำหลังบวกของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ในการปฏิบัติราชการ และประสบการณ์การเป็นผู้บริหาร
2. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำหลังบวกของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 ปัจจัย คือ ปัจจัยปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ปัจจัยความร่วมมือของคนในองค์กร ปัจจัยประสบการณ์ของภาวะผู้นำ และปัจจัยทักษะภาวะผู้นำ จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ในการปฏิบัติราชการ และประสบการณ์การเป็นผู้บริหาร
3. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำหลังบวกของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์
4. เพื่อศึกษาน้ำหนักของอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของปัจจัยเชิงสาเหตุ ที่นำมาศึกษาต่อภาวะผู้นำหลังบวกของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สมมติฐานการวิจัย

จากผลการศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนปรากฏการณ์ในปัจจุบันที่ได้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์และเส้นทางอิทธิพลทั้งภายในปัจจัยเชิงสาเหตุ และปัจจัยเชิงสาเหตุกับภาวะผู้นำหลังบวกของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดสมมติฐานทางการวิจัยเพื่อคาดคะเนคำตอบไว้ ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนที่เพศต่างกัน อายุต่างกัน และประสบการณ์ต่างกัน มีการแสดงออกของภาวะผู้นำหลังบวกต่างกัน
2. ผู้บริหารโรงเรียนที่เพศต่างกัน อายุต่างกัน และประสบการณ์ต่างกัน มีการแสดงออกในปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำหลังบวกแตกต่างกัน
3. โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานการวิจัยเพื่อคาดคะเนคำตอบจากการวิจัยครั้งนี้ คือ โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำหลังบวกของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
4. ปัจจัยที่นำมาศึกษามีอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมต่อภาวะผู้นำหลังบวกของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับสูง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2557 จำนวน 2,358 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยทำการสุ่มเลือกจังหวัดแบ่งตามภูมิภาคร้อยละ 30 แล้วทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายแบบไม่ใส่คืน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 880 คน ใช้อัตราส่วนระหว่างหน่วยตัวอย่างและจำนวนพารามิเตอร์หรือตัวแปรเป็น 20 ต่อ 1 หน่วยขึ้นไป ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 880 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้มีแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ มีข้อความเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติราชการ และประสบการณ์การเป็นผู้บริหาร

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามวัดภาวะผู้นำหลังบวกตามการแสดงออกของตนเอง ลักษณะเครื่องมือเป็นแบบมาตรวัดประเมินค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามวัดปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำหลังบวกลักษณะเครื่องมือเป็นมาตรวัดแบบประเมินค่า 5 ระดับ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 ขออนุญาตความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาในการตอบแบบสอบถาม

4.2 ติดต่อโรงเรียนที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลกลับคืนทางไปรษณีย์ภายในวันที่ 17 ธันวาคม 2558 ทำการตรวจสอบ และคัดแยกได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ได้จำนวน 850 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 96.59 ของแบบสอบถามจากผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

4.3 นำแบบสอบถามที่ทำการตรวจสอบจากข้อ 4.2 มาลงข้อมูลคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อทำการวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ และทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และโปรแกรมลิสมเรลเพื่อการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างหรือความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น (linear structural relationship: LISREL) เพื่อหาค่าสถิติต่างๆ ดังนี้

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลระดับการแสดงออกภาวะผู้นำพลังบวกของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์สถิติโดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าพิสัย ค่าความเบ้ และค่าความโด่ง

5.3 การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำพลังบวกโดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เป็นสถิติที่ใช้ในการหาความสัมพันธ์ของตัวแปรตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป เพื่อศึกษาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในปัจจัยเชิงสาเหตุแต่ละตัวแปร และระหว่างปัจจัยเชิงสาเหตุกับภาวะผู้นำพลังบวก

5.4 การวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor analysis) เพื่อวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้าง (construct validity) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) ทั้งนี้ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลและภาวะผู้นำพลังบวก ที่ตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญเป็นจริงตามข้อมูลเชิงประจักษ์หรือไม่ และการวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพล (path analysis) มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรศึกษาอิทธิพลทางตรง และอิทธิพลทางอ้อมระหว่างตัวแปรและวิเคราะห์ตรวจสอบความตรงของทฤษฎีหรือทดสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือไม่ โดยใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model Analysis) และเปรียบเทียบดัชนีวัดความสอดคล้องของโมเดล ประมาณค่าพารามิเตอร์ด้วยวิธีไล่คัลลิจูดสูงสุดและค่าไค-สแควร์ (χ^2) , ค่า (χ^2)/df, ดัชนี GFI, ดัชนี AGFI, ดัชนี CFI, ค่า SRMR, ค่า RMSEA และค่า CN เป็นค่าสถิติ ตรวจสอบความสอดคล้องโมเดล

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับการแสดงออกภาวะผู้นำพลังบวกของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ในการปฏิบัติราชการ และประสบการณ์การเป็นผู้บริหาร

ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และจากการเปรียบเทียบ จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ในการปฏิบัติราชการ และประสบการณ์การเป็นผู้บริหาร เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าการยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรมอยู่ในระดับมากที่สุดรองลงมาคือ การสร้างแรงบันดาลใจ และลำดับสุดท้ายคือการใช้หลักการด้านสุนทรียศาสตร์

2. ระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำหลังบวกของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 ปัจจัย ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าสถิติพื้นฐานของปัจจัยเชิงสาเหตุ และภาวะผู้นำหลังบวก

ตัวแปร	$\bar{x}$	SD	ระดับ
ภาวะผู้นำหลังบวก	4.43	0.45	มาก
1.การใช้หลักการด้านสุนทรียสาธก	4.30	0.52	มาก
2.การสร้างแรงบันดาลใจ	4.33	0.54	มาก
3.การยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม	4.66	0.51	มากที่สุด
ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม	4.53	0.42	มากที่สุด
1.ความไว้วางใจ	4.65	0.41	มากที่สุด
2.วัตถุประสงค์ที่มีร่วมกัน	4.44	0.48	มาก
3.แรงจูงใจทางสังคม	4.50	0.54	มากที่สุด
ความร่วมมือของคนในองค์การ	4.44	0.46	มาก
1.การสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงาน	4.35	0.51	มาก
2.การใช้ทรัพยากรร่วมกัน	4.48	0.53	มาก
3.การกำหนดอำนาจหน้าที่	4.49	0.51	มาก
ประสบการณ์ภาวะผู้นำ	4.41	0.47	มาก
1.การพัฒนาทักษะความรู้	4.44	0.53	มาก
2.การสร้างเขวewnปัญญา	4.41	0.51	มาก
3.ความชำนาญงาน	4.40	0.56	มาก
4.การมีวิสัยทัศน์	4.40	0.53	มาก
ทักษะภาวะผู้นำ	4.44	0.50	มาก
1.การพัฒนาตนเอง	4.42	0.53	มาก
2.ทักษะในการสื่อสาร	4.47	0.55	มาก
3.การฝึกปฏิบัติ	4.44	0.59	มาก
รวม	4.43	0.45	มาก

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านปฏิสัมพันธ์ทางสังคมมีระดับการแสดงผลออกมามากที่สุด ส่วนปัจจัยความร่วมมือของคนในองค์การ ประสบการณ์ภาวะผู้นำ และทักษะภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตของปัจจัยเชิงสาเหตุและตัวแปรสังเกตของภาวะผู้นำพลึงบวก

ตัวแปร	APIN	INSP	INTE	TRUS	SHOB	SOMO	WOST	SHRE	DEAU	IMKL	IMTE	EXPW	VISI	SEIM	COMS	PRAC
APIN	1															
INSP	0.694**	1														
INTE	0.476**	0.564**	1													
TRUS	0.458**	0.536**	0.608**	1												
SHOB	0.473**	0.511**	0.415**	0.681**	1											
SOMO	0.386**	0.501**	0.374**	0.589**	0.652**	1										
WOST	0.470**	0.508**	0.360**	0.574**	0.653**	0.543**	1									
SHRE	0.434**	0.503**	0.445**	0.612**	0.591**	0.518**	0.674**	1								
DEAU	0.414**	0.483**	0.409**	0.622**	0.586**	0.534**	0.670**	0.750**	1							
IMKL	0.455**	0.488**	0.368**	0.509**	0.532**	0.453**	0.563**	0.542**	0.517**	1						
IMTE	0.451**	0.484**	0.381**	0.553**	0.563**	0.482**	0.566**	0.562**	0.576**	0.687**	1					
EXPW	0.436**	0.472**	0.342**	0.532**	0.572**	0.496**	0.577**	0.569**	0.559**	0.699**	0.731**	1				
VISI	0.468**	0.472**	0.329**	0.534**	0.557**	0.481**	0.572**	0.535**	0.554**	0.634**	0.719**	0.766**	1			
SEIM	0.461**	0.515**	0.449**	0.537**	0.505**	0.455**	0.539**	0.528**	0.550**	0.554**	0.537**	0.528**	0.540**	1		
COMS	0.458**	0.487**	0.436**	0.561**	0.528**	0.463**	0.536**	0.548**	0.554**	0.497**	0.524**	0.546**	0.516**	0.749**	1	
PRAC	0.432**	0.472**	0.408**	0.536**	0.521**	0.475**	0.546**	0.542**	0.553**	0.526**	0.536**	0.557**	0.578**	0.693**	0.757**	1
SD	4.30	4.33	4.66	4.65	4.44	4.50	4.35	4.48	4.49	4.44	4.41	4.40	4.40	4.42	4.47	4.44
	0.52	0.54	0.51	0.41	0.48	0.54	0.51	0.53	0.51	0.53	0.51	0.56	0.53	0.53	0.55	0.59

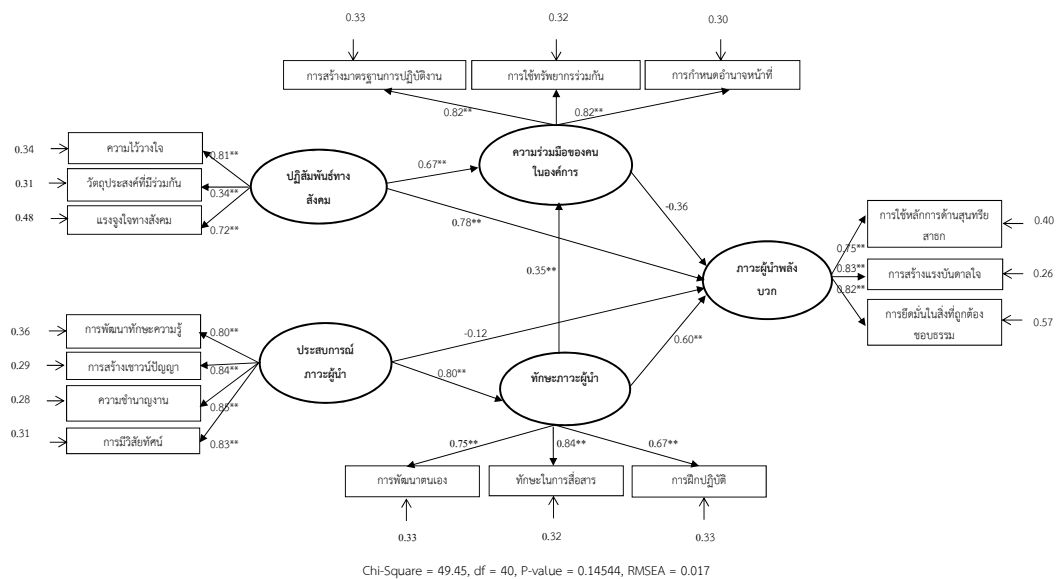
** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 * หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตทุกคู่มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก และมีค่าอยู่ระหว่าง 0.368 ถึง 0.766 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ขนาดความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง ($0.31 < r < 0.70$) ถึงระดับมาก ($0.71 < r < 1.00$) แสดงให้เห็นว่าลักษณะความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษาเป็นความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตความชำนาญงาน (EXPW) และตัวแปรสังเกตการมีวิสัยทัศน์ (VISI) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดเป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตการพัฒนาทักษะความรู้ (IMKL) และตัวแปรสังเกตการยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม (INTE)

3. ผลการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำพลังบวกของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($\chi^2 = 49.45$, $df = 40$, $GIF = 0.99$, $AGFI = 0.98$, $CFI = 1.00$, $SRMR = 0.02$, $RMSEA = 0.02$, $CN = 1103.64$)

โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำพลังบวกของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แสดงดังภาพที่ 1

* * หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ภาพที่ 1 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำพลังบวกของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์หลังปรับโมเดลการวิจัย

4. ผลของน้ำหนักรวมของอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของปัจจัยเชิงสาเหตุของภาวะผู้นำพลังบวกของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตารางที่ 3 น้ำหนักอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมต่อภาวะผู้นำพลังบวกของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ปัจจัยที่มีอิทธิพล	ตัวแปรแฝงภายใน									
		APPL			COL			SKL		
		DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE
SOI	$\nearrow$	0.78	-0.24	0.54	0.67	-	0.67	-	-	-
	SE	0.38	0.25	0.16	0.08	-	0.08	-	-	-
	t	2.05*	-0.97	3.45**	8.28**	-	8.28**	-	-	-
EXP	$\nearrow$	-0.12	0.38	0.26	-	0.28	0.28	0.8	-	0.8
	SE	0.18	0.13	0.13	-	0.07	0.07	0.04	-	0.04
	t	-0.67	2.83**	2.00*	-	3.89**	3.89**	20.70**	-	20.70**
COL	$\nearrow$	-0.36	-	-0.36	-	-	-	-	-	-
	SE	0.37	-	0.37	-	-	-	-	-	-
	t	-0.97	-	-0.97	-	-	-	-	-	-
SKL	$\nearrow$	0.6	-0.13	0.47	0.35	-	0.35	-	-	-
	SE	0.26	0.14	0.17	0.09	-	0.09	-	-	-
	t	2.35**	-0.92	2.84**	3.91**	-	3.91**	-	-	-
อิทธิพล	R^2	0.68			0.65			0.89		

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, * หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยปฏิสัมพันธ์ทางสังคมมีน้ำหนักอิทธิพลรวมสูงสุดต่อภาวะผู้นำพลังบวกเท่ากับ 0.54 มีน้ำหนักอิทธิพลทางตรง และอิทธิพลทางอ้อมเท่ากับ 0.78,-0.24 ตามลำดับ รองลงมาคือ ปัจจัยทักษะภาวะผู้นำมีน้ำหนักอิทธิพลรวมเท่ากับ 0.47 มีน้ำหนักอิทธิพลทางตรง และอิทธิพลทางอ้อม 0.60,-0.13 ตามลำดับ ปัจจัยประสบการณ์ภาวะผู้นำมีน้ำหนักอิทธิพลรวมและอิทธิพลทางตรงเท่ากับ 0.26,-0.12 และลำดับสุดท้ายคือ ปัจจัยความร่วมมือของคนในองค์กรมีน้ำหนักอิทธิพลรวมและ

อิทธิพลทางตรงเท่ากับ -0.36 โดยสัดส่วนความเชื่อถือได้ของปัจจัยเชิงสาเหตุที่อธิบายภาวะผู้นำพลังบวคของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ร้อยละ 68

ปัจจัยความร่วมมือของคนในองค์กร ได้รับอิทธิพลรวมและอิทธิพลทางตรงจากปัจจัยปฏิสัมพันธ์ทางสังคม สูงสุด มีค่าอิทธิพล 0.67 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และรองลงมาคือปัจจัยประสบการณ์ภาวะผู้นำมีอิทธิพลรวมและอิทธิพลทางตรงต่อตัวแปรความร่วมมือของคนในองค์กรเท่ากับ 0.28 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยสัดส่วนของความเชื่อถือได้ในตัวแปรการมีส่วนร่วมของคนในองค์กร ที่อธิบายได้ด้วยปัจจัยปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ปัจจัยประสบการณ์ภาวะผู้นำ และปัจจัยทักษะภาวะผู้นำ ได้ร้อยละ 65

ปัจจัยทักษะภาวะผู้นำได้รับอิทธิพลรวมและอิทธิพลทางตรงจากประสบการณ์ภาวะผู้นำเท่ากับ 0.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยสัดส่วนของความเชื่อถือได้ในตัวแปรทักษะภาวะผู้นำ ที่อธิบายได้ด้วย ปัจจัยประสบการณ์ภาวะผู้นำ ได้ร้อยละ 89

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยนำเสนอประเด็นในการอภิปรายผลโดยแบ่งออกเป็น 4 ประเด็น ดังนี้

1. ระดับการแสดงออกภาวะผู้นำพลังบวคของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีระดับการแสดงออกภาวะผู้นำพลังบวคในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า เนื่องมาจากรัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการได้มีการกำหนดนโยบายปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และเน้นย้ำไปที่คุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนและคุณภาพครูอย่างต่อเนื่องและจากการวิเคราะห์นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556) ที่ได้เล็งเห็นความสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะการมีภาวะผู้นำของผู้บริหาร ซึ่งจะส่งผลต่อการบริหารจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดนโยบายและแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ Meador, (2013) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล (effective school leader) นั้นผู้บริหารจะต้องแสดงออกถึงภาวะผู้นำซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในความสำเร็จหรือความล้มเหลวสถานศึกษาควรมีผู้นำหรือกลุ่มผู้นำที่มีประสิทธิผลที่ต้องเกี่ยวข้องกับผู้บริหารคนอื่น ครู บุคคลากรสายสนับสนุน นักเรียน ผู้ปกครองเป็นประจำวัน และยังสอดคล้องกับ Schall et.al. (2004), Bushe (2010), Wolinski (2010), Lewis and Moore (2011) กล่าวไว้ว่าภาวะผู้นำพลังบวคจะเข้ามามีบทบาทในองค์กรสมัยใหม่ ซึ่งภาวะผู้นำพลังบวคจะอยู่บนความเชื่อที่ว่าผู้คนจะลงมือทำงานเพื่อแก้ไขปัญหา พัฒนารูปแบบความคิดในการค้นหาบุคคลตัวอย่าง หรือการกระทำตัวอย่างที่เป็นนำชื่นชมและนำมาสร้างสรรค์เน้นวิถีทางนวัตกรรมใหม่ๆ ที่

ใช้ในการจัดการองค์การให้ปรากฏออกมาในแนวคิดสมัยใหม่ ซึ่งสามารถนำไปสู่การปฏิบัติแบบที่ละขั้นตอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วม การกระตุ้น และการให้แรงบันดาลใจ โดยรวบรวมบทความที่ทำให้มีความสุข และทำให้ความคิดใหม่ๆเกี่ยวกับการเป็นผู้นำปรากฏออกมา

2. ระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำหลังบวกของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเปรียบเทียบ จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์การปฏิบัติราชการ และประสบการณ์การเป็นผู้บริหาร

2.1 ระดับปัจจัยด้านปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีระดับการแสดงออกปัจจัยด้านปฏิสัมพันธ์ทางสังคมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่ดีเป็นคุณลักษณะพื้นฐานที่สำคัญของผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องเป็นผู้มีน้ำใจ สร้างแรงจูงใจทางสังคม และมีวัตถุประสงค์ที่ร่วมกันเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะ McEwan (2003), Wilson (2008) กล่าวถึงผู้บริหารสถานศึกษานั้นต้องสร้างความร่วมมือ (collaborator) ช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน สร้างสัมพันธภาพที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

2.2 ระดับปัจจัยด้านความร่วมมือของคนในองค์กร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีระดับการแสดงออกปัจจัยด้านความร่วมมือของคนในองค์กรอยู่ในระดับมาก ดังนั้นจึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องสร้างความร่วมมือของคนในองค์กรเพื่อขับเคลื่อนการบริหารจัดการศึกษาไปสู่เป้าหมายคือคุณภาพของนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Dettmer et al. (2012), Glenn (2009) and Thomson et al. (2007) ที่ให้ทัศนะไว้ว่า ความร่วมมือของคนในองค์กรมักจะสื่อถึงการสร้างการทำงาน หรือ ร่วมคิด การประสานความร่วมมือและการทำงานร่วมกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนได้ดี

2.3 ระดับปัจจัยด้านประสบการณ์ภาวะผู้นำ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา มีระดับการแสดงออกด้านประสบการณ์ภาวะผู้นำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่ระดับการแสดงออกอยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรกคือ ด้านการพัฒนาทักษะความรู้ รองลงมาคือ ด้านการสร้างเขวามันปัญหา ด้านความชำนาญงาน และด้านการมีวิสัยทัศน์ ซึ่งสอดคล้องกับ เศรษฐสิริยา เปรื่องพิชญธร (2553) เสนอบทความเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความเป็นผู้นำทางวิชาการว่า ผู้บริหารการศึกษาจำเป็นต้องมีคุณสมบัติทางภาวะผู้นำ

2.4 ระดับปัจจัยด้านทักษะภาวะผู้นำ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา มีระดับการแสดงออกด้านทักษะภาวะผู้นำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก อันดับแรกคือ ด้านทักษะในการสื่อสาร ด้านการฝึกปฏิบัติ และด้านการพัฒนาตนเอง สอดคล้องกับแนวคิดของ Al-Omari et al. (2008), Chendroyaperumal (2009) and Morison

and Macmullan (2012) เสนอทัศนะแนวความคิดเกี่ยวกับทักษะภาวะผู้นำ ในมุมมองของผู้บริหารระดับสูงว่า ประสิทธิภาพและประสิทธิผล และความเจริญรุ่งเรืองขององค์กรไม่ว่าจะระดับใดก็ตามขึ้นอยู่กับผู้นำเป็นสำคัญ

3. โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำหลังบวกของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

คุณลักษณะของภาวะผู้นำหลังบวก ประกอบด้วย การยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม การสร้างแรงบันดาลใจ และการใช้หลักการด้านสุนทรียศาสตร์ ที่สอดคล้องกับทฤษฎีหรือผลงานวิจัยตามที่กำหนดเป็นองค์ประกอบหลัก และตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ทำให้มีพฤติกรรมการศึกษาเกิดประสิทธิผล (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559) และนโยบายกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดโครงการที่มุ่งแก้ปัญหาเรื่องคุณภาพการศึกษา โอกาสและประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของประเทศและทิศทางการศึกษา โดยการแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติโดยใช้แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาระยะ 3-5 ปี ในการขับเคลื่อนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาโดยมุ่งเน้นการพัฒนาครูและผู้บริหารโรงเรียน ให้มีทักษะสู่ศตวรรษที่ 21 โดยกำหนดโครงการ DLIT โครงการ TEPE Online ซึ่งเป็นโครงการที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและผู้บริหารโรงเรียนสามารถพัฒนาตนเองผ่านระบบออนไลน์ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดเวลา รวมถึงมีคณะกรรมการกำกับ ติดตามและประเมินผล จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของอีกทั้งยังมีการประเมินสัมฤทธิ์ผลการปฏิบัติงานในหน้าที่ ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559) นอกจากนี้จากข้อเสนอแนะของ วิโรจน์ สารัตนะ (2558) ที่กล่าวว่า การศึกษาทฤษฎีและผลงานวิจัยเพื่อกำหนดเป็นองค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย นิยามเชิงปฏิบัติการ และตัวบ่งชี้หรือสาระหลักจะต้องคำนึงถึงความตรง (validity) ของเนื้อหาเป็นสำคัญ ไม่จับเอาแพะมาปนกับแกะ นอกจากนี้ ในการวิจัยได้คำนึงถึงควมมีคุณภาพของการดำเนินการวิจัยตามหลักการของ Max-Min-Con ตามทัศนะของ Kerlinger, and Lee (2000) ทั้งในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง รวมถึงการสร้างและพัฒนาคุณภาพของเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัยอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

4. น้ำหนักอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อมและอิทธิพลรวมของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำหลังบวกของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ปัจจัยปฏิสัมพันธ์ทางสังคมมีน้ำหนักอิทธิพลรวมสูงสุดต่อภาวะผู้นำหลังบวกเท่ากับ 0.54 มีน้ำหนักอิทธิพลทางตรง และอิทธิพลทางอ้อมเท่ากับ 0.78, -0.24 ตามลำดับ รองลงมาคือ ปัจจัยทักษะภาวะผู้นำมีน้ำหนักอิทธิพลรวมเท่ากับ 0.47 มีน้ำหนักอิทธิพลทางตรง และอิทธิพลทางอ้อม 0.60, -0.13 ตามลำดับ ปัจจัยประสบการณ์ภาวะผู้นำมีน้ำหนักอิทธิพลรวมและอิทธิพลทางตรงเท่ากับ 0.26, -0.12 และลำดับสุดท้ายคือ ปัจจัยความร่วมมือของคนในองค์กรมีน้ำหนักอิทธิพลรวมและอิทธิพลทางตรงเท่ากับ -0.36 โดยสัดส่วนความเชื่อมั่นได้ของปัจจัยเชิงสาเหตุที่อธิบายภาวะผู้นำหลังบวกของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ร้อยละ 68 ทั้งนี้เป็นเพราะ

ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมนั้นต้องสร้างความไว้วางใจภายในองค์กร ผู้บริหารโรงเรียนจะได้รับความคาดหวัง ความเชื่อมั่น และการสนับสนุนจากบุคคลอื่น โดยการเป็นคนที่ยึดถือหลักคุณธรรม มีความเมตตากรุณา และมีสมรรถนะในการทำงาน การยึดถือหลักคุณธรรม การเป็นคนเปิดเผยและมีความซื่อสัตย์ มีจิตสำนึกที่ดี และมีความมั่นคงในพฤติกรรม รวมถึงผู้บริหารโรงเรียนต้องมีแรงจูงใจทางสังคม ที่มีพลังในสังคม และผลักดันหรือกระตุ้นให้บุคคลอื่นแสดงออกถึงพฤติกรรมหรือการกระทำ เพื่อสนองต่อความต้องการ การยอมรับในสังคม และความต้องการประสบผลสำเร็จ เป็นเป้าหมายสำคัญ การมีพลังผลักดันหรือกระตุ้นความต้องการให้เป็นที่ยอมรับในสังคม และการมีพลังผลักดันหรือกระตุ้นความต้องการให้เกิดผลสำเร็จในชีวิต และต้องมีวัตถุประสงค์ที่มีร่วมกัน นั่นคือผู้บริหารโรงเรียนต้องมีการกำหนดเป้าหมายขององค์กรที่ประสงค์ให้บุคคลในองค์กรบรรลุร่วมกัน โดยเป็นเป้าหมายที่มีความเฉพาะเจาะจง สามารถวัดผลสำเร็จได้ อยู่บนพื้นฐานความเป็นจริง มีการกำหนดกรอบเวลาที่แน่นอน และแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยดังกล่าว มีข้อเสนอแนะหลัก 2 ประการ คือ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประเด็นปัญหาที่ควรศึกษาวิจัยต่อไปในอนาคตดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

1.1 ควรมียุทธศาสตร์ในการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหารโรงเรียนได้มีการพัฒนาตนเองในเรื่องทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมากยิ่งขึ้น เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำพลังบวกได้รับอิทธิพลรวมจากปัจจัยทักษะภาวะผู้นำ ในลำดับรองลงมาจากปัจจัยปฏิสัมพันธ์ทางสังคม โดยมีอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อม

1.2 ควรมีการสนับสนุนเร่งส่งเสริมให้ผู้บริหารโรงเรียนเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ในการทำงานให้แก่ครูในระดับบุคคล ทีมงาน และองค์กร เนื่องจากหากผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำแนวคิดปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ในการทำงานไปใช้จริงในโรงเรียน สร้างความไว้วางใจและทำให้ผู้อื่นเชื่อถือได้ มีวัตถุประสงค์ที่มีร่วมกัน สร้างแรงจูงใจทางสังคม รักการเรียนรู้สร้างกระบวนการปรับปรุงหรือพัฒนางานที่ตนเองรับผิดชอบได้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป เพื่อประโยชน์ทางวิชาการและทางการบริหารที่ได้ องค์ความรู้และข้อ ยืนยันที่กว้างขวางชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงเสนอแนะดังนี้

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำพลังบวกและภาวะผู้นำพลังบวกของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา และอาชีวศึกษา

2.2 ควรมีการทำวิจัยเปรียบเทียบโมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำพลังบวกของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐและเอกชน เพื่อจะได้ทราบถึงปัจจัยในการพัฒนาภาวะผู้นำพลังบวกของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีความเหมือน และความแตกต่าง อันจะเป็นแนวทางในการพัฒนาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมต่อไป

บรรณานุกรม

- ดารารัตน์ จันทร์กาย. (2557). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในประเทศไทย. ปรินญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- ธีรศักดิ์ อูไปมยอิจชัย. (2560). ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเลยในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). ครูแห่งศตวรรษที่ 21 ต้องช่วยแก้ไขความรู้อันผิดๆ ของนักเรียน. สอนอย่างไรในศตวรรษที่ 21. สืบค้น 7 เมษายน 2557, เข้าถึงได้จาก <http://lripsm.wix.com>.
- วิโรจน์ สารัตตนะ. (2558). ภาวะผู้นำ: ทฤษฎีและนวัตน์ที่คนจะร่วมสมัยปัจจุบัน. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ์.
- เศรษฐิยา เป็รื่องพิชญาธร. (2552). การวิเคราะห์ความเป็นผู้นำทางวิชาการ. ภาวะผู้นำทางวิชาการ. สืบค้น 1 กันยายน 2557, เข้าถึงได้จาก <http://www.seitthiya.blogspot.com>.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). คู่มือการประเมินสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556). ค้นเมื่อ 5 สิงหาคม 2558, จาก <http://www.kroobannok.com/27638>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). คู่มือการประเมินสัมฤทธิผลการปฏิบัติงานในหน้าที่ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.(2559). ปฏิรูปการศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน นโยบายด้านการศึกษานายกรัฐมนตรี. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี จำกัด.
- Ai-Omari, A.A., Tineh, A.MA., & Khasawneh, S.M. (2008). *Leadership skills of first-year students at public universities in Jordan*. Research in post-compulsory education, 13(3), 251-266.
- Bushe, G.R. (2001). *Five theories of change embedded in appreciative inquiry*. In Cooper rider, D.L., Sorenson, P., Whitney, D. & Yeager, T. (Eds.) *Appreciative Inquiry: An Emerging Direction for Organization Development* (pp.117-127). Champaign, IL: Stapes.

- Chendroyaperumal, C. (2009). *Leadership skills: Prescriptions from Indian management thought*. Saveetha Engineering College, Research Papers. Retrieved September 1, 2014, from <http://ssrn.com/abstract>.
- Dettmer, P., Knackendoffel, A.P., & Thurston, L.P. (2012). *Collaboration, Consultation, and Teamwork for students with special needs*. 7th edition. United State: Pearson.
- Kerlinger, F.N; & Lee, H.B. (2000). *Foundations of Behavioral Research*. 4th edition. Belmont, California:Wadsworth Publishing
- Lewis, S., & Moore, L. (2011). *Positive and appreciative leadership*. International journal of appreciative inquiry: AI Practitioner, 13(1), 4-6.
- McEwan, P. J. (2003) . *Peer effects on student achievement: evidence from Chile*. Economics of Education Review, 22(2003), 131-141.
- Meador,KL. (2013). *School of law. The university of Alabama school of law*. Retrieved January 4, 2015, from <https://www.law.ua.edu/alumni/alumni-news/November-2013-meador-lecture/>
- Morison, S., & McMullan, C. (2012). *Preparing for the future: challenges and opportunities for management and leadership skills*. British dental journal, 214, 1-5.
- Schall, E., Ospina, S., Godsoe, B., & Dodge, J. (2004). *Appreciative narratives as leadership research: Matching method to lens*. In D.L.Cooperider and M.Avital (Eds.), *Advances in appreciative inquiry: Constructive discourse and human organization*, (pp.147-170). Oxford: Elsevier Science, Ltd.
- Thomson, A.M., Perry, J.L., & Miller, T.K. (2007). *Conceptualizing and measuring collaboration*. Journal of public administration research and theory advance access, 19(1), 23-56..
- Wilson, Timothy. D. (2008) . *Explaining away a model of affective adaptation*. *Perspectives on Psychological Science* 3(5): 370-386.
- Wolinski, S. (2010). *Definition of appreciative leadership*. Retrieved March 11, 2014, form <http://managementhelp.org/blogs/leadership/2010/10/07/appreciative-leadership/#sthash.gV21jcv4.dpuf>.